

D.1. Duurzame topregio

1. Vlaanderen groeit in 2020 uit tot een competitieve, polyvalente kenniseconomie die op een duurzame manier welvaart creëert.
2. Vlaanderen behoort in 2020 tot de top vijf van de kennisintensieve regio's op het vlak van geproduceerde en verdiende welvaart.
3. Het Vlaamse Gewest blijft in 2020 bij de top vijf van de kennisintensieve regio's op het gebied van investeringen.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
1.1.1 ¹	Arbeidsproductiviteit (in euro KKS)	Een toename van de arbeidsproductiviteit in reële termen	87.415 (2019)	81.473	69.810
1.1.2 ²	Loonkost per eenheid product	Een afname van de loonkost per eenheid product	0,63 (2019)	0,63	0,65
1.1.4.a ³	Aandeel van de industrie in de totale bruto toegevoegde waarde	Stijging toegevoegde waarde industrie	16,1% (2019)	16,50%	18,20%
1.1.4.b ⁴	Aandeel van de industrie in de totale tewerkstelling	Behoud tewerkstelling industrie	12,5% (2019)	13,10%	15,90%
1.1.5 ⁵	Geharmoniseerde competitiviteitsindicator	Een lagere HCI (= competitievere Vlaamse economie)	0,94 (dec 2019)	0,93	1,01
1.1.6 ⁶	Index voor duurzame welvaart (in euro per capita)	Toename	9.528,02 (2017)	9.015,73	8.782,15
1.2.1 ⁷	BBP per hoofd van de bevolking (in euro KKS)[3]	Het Vlaamse Gewest moet behoren tot de top-5 van de VIA kennisintensieve regio's.	38.112 (2019)	35.071	28.917
1.3.1 ⁸	Totale investeringsratio (in % van het BBP)	Het Vlaamse Gewest zit in de top-5 op het vlak van de investeringsratio in de lijst met VIA kennisintensieve regio's.	25,4 (2019)	25,2	24,1

1. Statistiek Vlaanderen. "Arbeidsproductiviteit." Statistiek Vlaanderen, 23 juli 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/arbeidsproductiviteit-0>.

2. Statistiek Vlaanderen. "Loonkost." Statistiek Vlaanderen, 18 september 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/loonkosten>.

3. Statistiek Vlaanderen. "Aandeel industrie in de bruto toegevoegde waarde en de werkgelegenheid." Statistiek Vlaanderen, 10 september 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/aandeel-industrie-in-de-bruto-toegevoegde-waarde-en-de-werkgelegenheid>.

4. Statistiek Vlaanderen. "Aandeel industrie in de bruto toegevoegde waarde en de werkgelegenheid." Statistiek Vlaanderen, September 12, 2019. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/aandeel-industrie-in-de-bruto-toegevoegde-waarde-en-de-werkgelegenheid>.

5. Statistiek Vlaanderen. "Geharmoniseerde competitiviteitsindicator." Statistiek Vlaanderen, 26 juni 2020 <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/geharmoniseerde-competitiviteitsindicator>.

6. Vlaamse milieumaatschappij. "Index voor Duurzame Economische Welvaart." Milieurapport Vlaanderen (MIRA), 2019. <https://www.milieurapport.be/systemen/vlaanderen/vlaanderen/index-voor-duurzame-economische-welvaart>.

7. Statistiek Vlaanderen. "Bruto binnenlands product per inwoner." Statistiek Vlaanderen, 23 juli 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/bruto-binnenlands-product-per-inwoner-0>.

8. Statistiek Vlaanderen. "Investeringsratio." Statistiek Vlaanderen, 23 juli 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/investeringsratio>

D.1. Solidaire open regio

1. In 2020 is Vlaanderen een solidaire, open en verdraagzame samenleving waarin het sociaal kapitaal minstens op het niveau ligt van de top vijf van Europese landen.
2. Alle inwoners van Vlaanderen kunnen in 2020 worden bereikt door een vereniging, een buurtwerking, een vrijwilligersorganisatie of door samenlevingsopbouw. De participatie aan cultuur en sport neemt toe.
3. De Vlamingen hebben in 2020 intense sociale contacten, meer vertrouwen in de medemens en in de samenleving.
4. Discriminatie is in 2020 uitgebannen, de evenredige arbeidsdeelname is verzekerd en de deelname van alle kansengroepen aan de andere domeinen van de maatschappij is proportioneel tot hun aandeel in de bevolking.
5. Tegen 2020 is de huidige bijdrage van Vlaanderen inzake ontwikkelingssamenwerking verdubbeld. Samen met alle gedecentraliseerde besturen bedraagt de bijdrage van Vlaanderen minstens 7% van de officiële Belgische ontwikkelingshulp.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
2.1.a	Sociaal kapitaal: actieve betrokkenheid in vrijwilligerswerk of mantelzorg	Top 5 van de Europese landen.			
2.1.b ⁹	Sociaal kapitaal: sociale Contacten (wekelijks)	Top 5 van de Europese landen.	61% familie, 57% vrienden/kennissen (2018)	65%	
2.1.c ¹⁰	Sociaal kapitaal: vertrouwen in de medemens (score op 100)	Top 5 van de Europese landen.	52% vertrouwt medemens	56%	
2.2.a	Proportionele deelname vrouwen op verschillende maatschappelijke terreinen: cultuur, sport, lidmaatschap, internetgebruik, politieke participatie	Proportionele deelname. De waarde 1 geeft hierbij een evenredige deelname aan		0,95	
2.2.b	Proportionele deelname laaggeschoolden op verschillende maatschappelijke terreinen: cultuur, sport, lidmaatschap, internetgebruik, politieke participatie	Proportionele deelname. De waarde 1 geeft hierbij een evenredige deelname aan		0,65	

9. Statistiek Vlaanderen, Sociale contacten, 5 februari 2019, <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/sociale-contacten>

10. Statistiek Vlaanderen, Vertrouwen in de medemens, 5 februari 2019, <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/vertrouwen-in-de-medemens>

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
2.2.c	Proportionele deelname ouderen op verschillende maatschappelijke terreinen: cultuur, sport, lidmaatschap, internetgebruik, politieke participatie	Proportionele deelname. De waarde 1 geeft hierbij een evenredige deelname aan		0,78	
2.2.d	Proportionele deelname personen met een functiebeperking op verschillende maatschappelijke terreinen: cultuur, sport, lidmaatschap, internetgebruik, politieke participatie	Proportionele deelname. De waarde 1 geeft hierbij een evenredige deelname aan		0,82	
2.2.e	Proportionele deelname personen met niet-EU herkomst op verschillende maatschappelijke terreinen: cultuur, sport, lidmaatschap, internetgebruik, politieke participatie	Proportionele deelname. De waarde 1 geeft hierbij een evenredige deelname aan		0,84	
2.2.f	Proportionele deelname holebi personen op verschillende maatschappelijke terreinen: cultuur, sport, lidmaatschap, internetgebruik, politieke participatie	Proportionele deelname. De waarde 1 geeft hierbij een evenredige deelname aan		1,05	
2.2.g	Proportionele deelname alleenstaande ouders op verschillende maatschappelijke terreinen: cultuur, sport, lidmaatschap, internetgebruik, politieke participatie	Proportionele deelname. De waarde 1 geeft hierbij een evenredige deelname aan		0,94	
2.2.h	Proportionele deelname alleenstaanden op verschillende maatschappelijke terreinen: cultuur, sport, lidmaatschap, internetgebruik, politieke participatie	Proportionele deelname. De waarde 1 geeft hierbij een evenredige deelname aan		0,8	
2.4.1.a ¹¹	Houding ten opzichte van holebi's en holebiseksualiteit: weerstand tegen gelijke rechten voor holebi's (score op 5)	Discriminatie is in 2020 uitgebannen.			
2.4.1.b	Houding ten opzichte van holebi's en holebiseksualiteit: weerstand tegen aandacht voor holebiseksualiteit in de samenleving (score op 5)	Discriminatie is in 2020 uitgebannen.			
2.4.1.c	Houding ten opzichte van holebi's en holebiseksualiteit: weerstand tegen holebiseksualiteit in de naaste omgeving (score op 5)	Discriminatie is in 2020 uitgebannen.			

11. 2.4.1 – 2.4.5 werden berekend aan de hand van factoranalyse. Het is onbekend welke bewerkingen hiervoor gebruikt zijn.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
2.4.2	Houding ten opzichte van de rollen van mannen en vrouwen in het gezin en de samenleving	Discriminatie is in 2020 uitgebannen.			
2.4.3	Houding ten opzichte van vreemdelingen en migratie	Discriminatie is in 2020 uitgebannen.			
2.4.4	Houding ten opzichte van personen met een handicap	Discriminatie is in 2020 uitgebannen.			
2.4.5	Houding ten opzichte van transgenders	Discriminatie is in 2020 uitgebannen.			
2.4.6.a ¹²	Werkzaamheidskloven bij 20 – 64 jarigen: genderkloof (in procentpunten)	Evenredige deelname aan de arbeidsmarkt voor de verschillende kansengroepen (= 0 procentpunten verschil).	7,8 (2019)	7,4	11,506
2.4.6.b ¹³	Werkzaamheidskloven bij 20 – 64 jarigen: leeftijdskloof (in procentpunten)	Evenredige deelname aan de arbeidsmarkt voor de verschillende kansengroepen (= 0 procentpunten verschil).	17,9 (2019)	21,4	30,56
2.4.6.c ¹⁴	Werkzaamheidskloven bij 20 – 64 jarigen: nationaliteitskloof (in procentpunten)	Evenredige deelname aan de arbeidsmarkt voor de verschillende kansengroepen (= 0 procentpunten verschil).	26,4 (2019)	20,1	25,222
2.4.6.d ¹⁵	Werkzaamheidskloven bij 20 – 64 jarigen: herkomstkloof (in procentpunten)	Evenredige deelname aan de arbeidsmarkt voor de verschillende kansengroepen (= 0 procentpunten verschil).	15,0 (2019)	19,9	19,509

12. Statistiek Vlaanderen. “Werkzaamheidsgraad” Statistiek Vlaanderen, 31 maart 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/werkzaamheidsgraad>

13. Eigen bewerking op basis van Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium) EAK, Eurostat LFS , https://statbel.fgov.be/sites/default/files/files/documents/Werk%20%26%20opleiding/9.2%20Arbeidsmarkt/9.2.0%20Emploi%20et%20ch%C3%B4mage/Publication_LFS_NL_24MAR20.XLSX

14. Vlaanderen in Europa, Werkzaamheidsgraad (20-64 jaar) naar geslacht en nationaliteit in de Europese Unie, 2005-2019, Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium) EAK , Eurostat LFS (Bewerking Steunpunt Werk),21/04/2020, https://www.steunpunt-werk.be/sites/default/files/documents/cijfers/st_werk_europa_05-19_wzh_nationaliteit_20-64.xlsm

15. Statistiek Vlaanderen. “Werkzaamheidsgraad” Statistiek Vlaanderen, 31 maart 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/werkzaamheidsgraad>

16. Employment rates by sex, age, educational attainment level, citizenship and NUTS 2 regions, Eurostat 11/11/2020

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
2.4.6.e ¹⁶	Werkzaamheidskloven bij 20 – 64 jarigen: onderwijskloof (in procentpunten)	Evenredige deelname aan de arbeidsmarkt voor de verschillende kansengroepen (= 0 procentpunten verschil).	26,0 (2019)	27,2	25,475
2.4.6.f ¹⁷	Werkzaamheidskloven bij 20 – 64 jarigen: handicapkloof (in procentpunten)	Evenredige deelname aan de arbeidsmarkt voor de verschillende kansengroepen (= 0 procentpunten verschil).	35,6 (2019)	33,8	38,2
2.5.1 ¹⁸	Vlaamse officiële ontwikkelingssamenwerking (ODA), in euro	Verdubbeling tegen 2020 (in miljoen euro)	€51,6 (2019)	53,90 €	49,50 €
2.5.2 ¹⁹	Aandeel Vlaamse overheid en gedecentraliseerde besturen (met name de Vlaamse provincies en gemeenten) in Belgische ODA	Minstens 7% van de officiële Belgische ontwikkelingshulp.		3,50%	3,10%

17. Statistiek Vlaanderen. "Werkzaamheidsgraad" Statistiek Vlaanderen, 31 maart 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/werkzaamheidsgraad>

18. Statistiek Vlaanderen. "Officiële ontwikkelingshulp (ODA)." Statistiek Vlaanderen, 19 maart 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/offici%C3%ABle-ontwikkelingshulp-oda>

19. Statistiek Vlaanderen. "Officiële ontwikkelingshulp (ODA)." Statistiek Vlaanderen, April 1, 2019. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/offici%C3%ABle-ontwikkelingshulp-oda>

D 3. Internationalisering

1. Vlaanderen herwint tegen 2020 zijn in de afgelopen tien jaar verloren aandeel in de wereldexportmarkt en exploreert in veel sterkere mate dan vandaag onbenut potentieel op het vlak van internationalisatie (zowel in goederen als in diensten).
2. Het aantal buitenlandse directe investeringen in het Vlaamse Gewest neemt toe, evenals het ermee gepaard gaande investeringsbedrag.
3. Tegen 2020 neemt het aantal exporterende bedrijven toe, het aantal exporterende kmo's verdubbelt (tegenover 2007).
4. Het aandeel van de totale Vlaamse uitvoer naar snelgroeiende markten groeit tegen 2020 tot 10%.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
3.1.1 ²⁰	Evolutie van Vlaamse uitvoer van goederen en diensten (in miljarden euro's)	Toename	325,1 (2019)	223,2	162,8
3.1.2.a ²¹	Aandeel van de Vlaamse uitvoer in een aantal snel groeiende markten: BRIC	Toename van het marktaandeel	0,7 (2019)	0,84%	
3.1.2.b ²²	Aandeel van de Vlaamse uitvoer in een aantal snel groeiende markten: EU12	Toename van het marktaandeel	2,2% (2019)	2,37%	
3.1.2.c ²³	Aandeel van de Vlaamse uitvoer in een aantal snel groeiende markten: Aziatische tijgers	Toename van het marktaandeel	0,4% (2019)	0,32%	0,5%
3.1.2.d ²⁴	Aandeel van de Vlaamse uitvoer in een aantal snel groeiende markten: N11	Toename van het marktaandeel	0,7% (2019)	0,73%	0,73% (2008)
3.1.2.e ²⁵	Aandeel van de Vlaamse uitvoer in een aantal snel groeiende markten: Japan	Toename van het marktaandeel	0,5% (2019)	0,52%	
3.1.2.f ²⁶	Aandeel van de Vlaamse uitvoer in een aantal snel groeiende markten: Noord-Amerika	Toename van het marktaandeel	0,8% (2019)	0,8%	1%
3.1.2.g ²⁷	Aandeel van de Vlaamse uitvoer in een aantal snel groeiende markten: Sub-Sahara Afrika	Toename van het marktaandeel	2,7% (2019)	2,51%	

20. Statistiek Vlaanderen. 'Uitvoer/invoer van goederen', 18 september 2020, <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/uitvoerinvoer-van-goederen>

21. Statistiek Vlaanderen. "Marktaandelen." Statistiek Vlaanderen, 10 september 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/marktaandelen-0>

22. Statistiek Vlaanderen. "Marktaandelen." Statistiek Vlaanderen, 10 september 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/marktaandelen-0>

23. Statistiek Vlaanderen. "Marktaandelen." Statistiek Vlaanderen, 10 september 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/marktaandelen-0>

24. Statistiek Vlaanderen. "Marktaandelen." Statistiek Vlaanderen, 10 september 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/marktaandelen-0>

25. Statistiek Vlaanderen. "Marktaandelen." Statistiek Vlaanderen, 10 september 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/marktaandelen-0>

26. Statistiek Vlaanderen. "Marktaandelen." Statistiek Vlaanderen, 10 september 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/marktaandelen-0>

27. Statistiek Vlaanderen. "Marktaandelen." Statistiek Vlaanderen, 10 september 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/marktaandelen-0>

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
3.1.3 ²⁸	Aandeel van de uitvoer van (medium)-HT goederen in de Vlaamse uitvoer	Toename van het aandeel van high-techgoederen in de Vlaamse uitvoer	9% (2019)	8,7%	
3.2.a ²⁹	Buitenlandse directe investeringen (FDI) in het Vlaamse Gewest: aantal projecten	Toename van het de buitenlandse directe investeringen	258 (2019)	227	115
3.2.b ³⁰	Buitenlandse directe investeringen (FDI) in het Vlaamse Gewest: investeringsbedrag (in miljarden euro's)	Toename van het de buitenlandse directe investeringen	5,2 (2019)	2,7	1,16
3.3.a	Aantal exporterende bedrijven (inclusief KMO's)	Toename van het aantal exporterende bedrijven		18.302	19.500
3.3.b	Aantal exporterende KMO's	Verdubbeling exporterende KMO's (tegenover 2007)			

28. Statistiek Vlaanderen. "Export van high-tech goederen." Statistiek Vlaanderen, 30 september 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/export-van-high-tech-goederen>.

29. Vlaio , " Record aan buitenlandse investeringen in Vlaanderen in 2019", 22 januari 2020 <https://www.vlaio.be/nl/nieuws/record-aan-buitenlandse-investeringen-vlaanderen-2019>

30. Vlaio , " Record aan buitenlandse investeringen in Vlaanderen in 2019", 22 januari 2020 <https://www.vlaio.be/nl/nieuws/record-aan-buitenlandse-investeringen-vlaanderen-2019>

D4. Innovatie

1. Vanuit een oogpunt van economische en maatschappelijke valorisatie besteedt Vlaanderen tegen 2020 3% van zijn BBP aan O&O
2. Dat uit zich in een verdubbeling (vanaf 2007) van de omzet uit nieuwe of verbeterde producten en diensten, een hogere vertegenwoordiging van de speerpunt domeinen, zoals ICT en gezondheidszorg, logistiek en een slim elektriciteitsnetwerk en een hoger aandeel werkenden in kennisintensieve sectoren tot op een gelijk niveau als de Europese topregio's.
3. Ook het aantal patentaanvragen stijgt jaar op jaar. Innovatie wordt meer en beter verspreid over alle sectoren, bedrijfstypes en maatschappelijke geledingen, mede met het oog op het bevorderen van duurzame ontwikkeling.
4. De overheidssteun voor eco-innovatie staat tegen 2020 op het niveau van de top vijf van de Europese regio's.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
4.1.1 ³¹	Totale O&O-bestedingen in % van het BBP (GERD) en opsplitsing GERD in totale uitgaven door de overheid en door het bedrijfsleven	3% GERD en 1% publiek gefinancierde O&O-intensiteit	2,92 (GERD) (0,88)(2018)	2,76 (0,78)	2,06 (0,71)
4.1.2 ³²	Nieuw : Innovatie Output Indicator (waarde voor EU28 in 2010 = 100)	Toename van de IOI voor het Vlaamse Gewest		93,2	n.v.t
					(93,4 in 2010)
4.2.1	Aandeel van de omzet gerealiseerd door nieuwe of verbeterde producten of diensten	Verdubbeling vanaf 2007		7%	9,5% (2008)
4.2.2 ³³	Aandeel werkenden in (medium) HT industrie en diensten als % van de totale actieve bevolking	Stijgend aandeel tot op niveau EU-topregio's	8,9 (2019)	8,7	9,3
4.3.1 ³⁴	Aangevraagde EPO, USPTO en PCT-octrooien per miljoen inwoners	Stijging jaar op jaar	258,3 (2016)	242,4	237,7
4.3.2.a ³⁵	Percentage innoverende bedrijven per sector (industrie/diensten)	Stijging	I: 70% D: 57% (2017)	I: 65% D: 51%	I: 56% D: 49% (2008)
4.3.2.b ³⁶	Percentage innoverende bedrijven per grootte (KMO's/grote bedrijven)	Stijging	K: 61% G: 87% (2017)	K: 56% G: 76%	K: 51% G: 80% (2008)

31. ECOOM, and Vlaamse overheid. Vlaams Indicatorenboek, 2019. <https://www.vlaamsindicatorenboek.be>. Met 'overheid' wordt de publieke sector bedoeld, inclusief het hoger onderwijs en de instellingen zonder winstoogmerk.

32. Departement EWI. "Vlaamse berekening Innovatie-Output-Indicator (IOI) is er!" Departement EWI, October 13, 2015. <https://www.ewi-vlaanderen.be/cijfers-en-indicatoren/vlaamse-berekening-innovatie-output-indicator-ioi-er>. 'Nieuw' slaat op een indicator die in de vorige metingen nog niet gebruikt werd.

33. Statistiek Vlaanderen. "Tewerkstelling in hoogtechnologische sectoren." Statistiek Vlaanderen, 10 september 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/tewerkstelling-in-hoogtechnologische-sectoren>

34. Statistiek Vlaanderen. "Octrooiaanvragen." Statistiek Vlaanderen, 1 september 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/octrooiaanvragen>

35. ECOOM. Vlaams Indicatorenboek. Vlaamse overheid, 2019. <https://www.vlaamsindicatorenboek.be>.

36. ECOOM. Vlaams Indicatorenboek. Vlaamse overheid, 2019. <https://www.vlaamsindicatorenboek.be>.

D5. Ondernemerschap

1. Tegen 2020 kent Vlaanderen een sterke ondernemerscultuur, stijgt het ondernemerschap en de waardering ervoor aanzienlijk, alsook het aantal ondernemingen in het Vlaamse Gewest, zodat we even goed scoren als de top vijf van de Europese regio's. Jonge starters worden aangemoedigd zodat de oprichtingsratio stijgt. Het ondernemerschap bij vrouwen, allochtonen en ouderen neemt toe tot een niveau dat evenredig is met hun aanwezigheid in de maatschappij.
2. In 2020 is er meer doorgroei van bestaande ondernemingen.
3. In Vlaanderen zullen er belangrijke planningsinspanningen moeten gebeuren om de langetermijnvraag naar bedrijventerreinen te kunnen invullen. De ruimte die hiervoor nodig is, zal wetenschappelijk bepaald worden in het kader van het RSV-2020. Een economisch activeringsbeleid en de filosofie van de ijzeren voorraad dienen tegen 2020 het aantal effectief bruikbare bedrijventerreinen te verhogen tot minimaal 95% van het totale aantal bestemde bedrijventerreinen.
4. In 2020 heeft Vlaanderen een performante landbouw die de vergelijking kan doorstaan met de Europese landbouwconomische topregio's. Tegen 2020 zal in Vlaanderen het landbouwareaal uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen juridisch verankerd zijn met het oog op rechtszekerheid inzake exploitatie.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
5.1.1 ³⁷	Aandeel zelfstandigen of ondernemers in de beroepsbevolking (EAK) (15-64j)	Toename van het aandeel zelfstandigen, totaal en ook volgens doelgroep.	Tot: 16,6% - Vrouwen: 12,2% - 50+'ers: 22,7% (2019)	Tot: 10,3% - Vrouwen: 7,3% - 50+'ers: 12,2%	
5.1.2.a ³⁸	Houding t.o.v. ondernemerschap	Toename van de wenselijkheid van ondernemerschap als carrièrekeuze		54%	44%
5.1.2.b ³⁹	Houding t.o.v. ondernemerschap	Toename van de inschatting van de status en het respect voor nieuwe ondernemers.		57%	48%
5.2.1 ⁴⁰	Aantal ondernemingen en spreiding van het aantal vestigingen naar personeelsklasse	Een hoger aantal ondernemingen (BTW-plichtig)	617.685 (2019)	509.700	456.669

37. Eigen bewerking op basis van Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium) EAK, Eurostat LFS , https://statbel.fgov.be/sites/default/files/files/documents/Werk%20%26%20opleiding/9.2%20Arbeidsmarkt/9.2.0%20Emploi%20et%20ch%C3%B4mage/Publication_LFS_NL_24MAR20.XLSX

38. Holvoet, Tine, Niels Bosma, and Hans Crijs. "Global Entrepreneurship Monitor 2014. Report for Belgium & Flanders." 33, 2015. <https://repository.vlerick.com/handle/20.500.12127/5644>.

39. Holvoet, Tine, Niels Bosma, and Hans Crijs. "Global Entrepreneurship Monitor 2014. Report for Belgium & Flanders." 33, 2015. <https://repository.vlerick.com/handle/20.500.12127/5644>.

40. Statbel. "Jaarevolutie van de btw-plichtige ondernemingen." 2020. <https://statbel.fgov.be/nl/themas/ondernemingen/btw-plichtige-ondernemingen/jaarevolutie-van-de-btw-plichtige-ondernemingen#panel-12>

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
5.2.2 ⁴¹	Overlevingsgraad op 5 jaar. Deze indicator is nog in ontwikkeling en wordt jaarlijks bijgesteld. Brondata is bovendien niet publiek beschikbaar.	Een hogere overlevingsgraad		72,8%	75,8%
5.2.3	Geboorte- en sterftcijfer van ondernemingen	Een hogere geboortegraad en lagere sterftegraad		G: 6,9% S: 4,9%	
5.2.4	Snelgroeïende ondernemingen (10 of meer werknemers)	Een hogere aandeel snelgroeïende ondernemingen		2,40%	
5.3	Nieuw: aandeel effectief bruikbare bedrijventerreinen op aantal bestemde bedrijventerreinen	Toename van het aandeel bruikbare bedrijventerreinen.		90,20%	
5.4 ⁴²	Landbouw: netto toegevoegde waarde (in euro) per voltijdse arbeidskracht	Behoren tot de Europese toplanden		38.500 (2009-2013)	30.977

41. Statistiek Vlaanderen. "Oprichtingen van ondernemingen." Statistiek Vlaanderen, November 5, 2019. <https://vlaamsestatistieken.login.kanooh.be/oprichtingen-ondernemingen#sources>.

42. Departement LV. "Europese vergelijking van enkele bedrijfseconomische indicatoren van de Vlaamse landbouw." Departement LV, 2015. https://lv.vlaanderen.be/sites/default/files/attachments/2015_09_24_focusrapport_eu-benchmarking_2008-2012_-_website.pdf

D6. Logistiek en infrastructuur

1. De economische poorten zijn in 2020 vlot bereikbaar via de verschillende transportmodi (weg, spoor, water of lucht) en via de verschillende transportdragers (zowel privaat als openbaar vervoer).
2. Hiermee realiseren we in 2020 minder dan 5% verliesuren (op het totaal aantal gereden voertuiguren) op de hoofdwegen en beperken we de milieu-impact van het goederen- en personenvervoer.
3. Hiertoe worden tegen 2020 missing links in het transportnetwerk (op de weg, water en het spoor) van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen weggewerkt.
4. De vervoersstromen worden in 2020 dynamisch beheerd teneinde de beschikbare infrastructuur optimaal te gebruiken
5. Om logistieke activiteiten in 2020 maximaal te valoriseren, trekken we logistieke spelers aan die ten volle toegevoegde waarde en werkgelegenheid creëren.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
6.1/6.2	Bereikbaarheid van economische poorten via openbaar vervoer (spoor, havens, binnenvaart)	Vlotte multimodale ontsluiting economische poorten met hinterland			
6.1/6.2	Reisbetrouwbaarheid en reistijdfactor voor het globale hoofdwegenet Vlaanderen	Een reisbetrouwbaarheid die zo dicht mogelijk bij 100 aanleunt, en een reistijdfactor die zo dicht mogelijk bij 1 ligt.			
6.1/6.2 ⁴³	Filezwaarte op het snelwegennet	Daling filezwaarte	872,43 (2019)	735,99 (2015)	415,23(2011)
6.1/6.2 ⁴⁴	Aandeel verliesuren op het snelwegennet (criterium snelheid < 90% van de snelheid in normale omstandigheden of criterium snelheid < 50% van de snelheid in normale omstandigheden)	Minder dan 5% verliesuren op totaal aantal gereden voertuiguren	12,2% (file) - 7,4% (file + vertraagd verkeer) (2019)	7,4% (file) - 11,5% (file + vertraagd verkeer)	6,30% (file) - 10,22% (file + vertraagd verkeer)
6.1/6.2	Milieu-impact van transport (MITRANS) (basisjaar 2000 = 100)	Milieu-impact van het goederen- en personenvervoer beperken		86	

43. Vlaams Verkeerscentrum. "Verkeersindicatoren." bezocht op 23 november 2020. <http://indicatoren.verkeerscentrum.be/vc.indicators.web.gui/indicator/index>.

44. Eigen bewerkingen op basis van Vlaams Verkeerscentrum. "Verkeersindicatoren." bezocht op 23 november 2020. <http://indicatoren.verkeerscentrum.be/vc.indicators.web.gui/indicator/index>.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
6.3 ⁴⁵	Aantal weggewerkte missing links uit RSV, missing links in het waterwegennet, missing links bij de traminfrastructuur	De (geselecteerde) missing links worden weggewerkt		3/6 geselecteerde missing links voltooid. 7/27 in totaal.	Geen missing links voltooid
6.4	Aandeel van de autosnelwegen dat uitgerust is met een dynamisch verkeersmanagementsysteem (DVM). VMS = Variable Message Sign. RVMS = VMS naast de rijweg (i.p.v. erboven). RSS = Rijstrooksignalisatie.	VMS: 87 - RVMS: 54 - RSS: 485			
6.5.a	Werkgelegenheid in de logistieke sector per miljard tonkilometer (in personen)	Meer werkgelegenheid per miljard tonkilometer		2.066,20	
6.5.b	Bruto toegevoegde waarde in de logistieke sector per miljard tonkilometer (in miljoenen euro's)	Meer toegevoegde waarde per miljard tonkilometer		163,9	

45. Agentschap Wegen en Verkeer. "Missing Links - Stand van Zaken," 2014. <http://wegenenverkeer.be/stand-van-zaken>.

D7. Energie

1. Vlaanderen heeft in 2020 substantiële vorderingen gemaakt met het oog op een stabiele toegang tot energie. Dat komt de bevoorradingszekerheid en de competitiviteit van de prijzen ten goede.
2. Hiertoe worden enerzijds efficiëntiewinsten geboekt om de elektriciteitsvraag te beperken. Daardoor en in overeenstemming met de Europees aangegane verbintenissen, is tegen 2020 de energie-efficiëntie gestegen, en dienovereenkomstig het (relatieve) energiegebruik gedaald. Zodoende is de CO₂-emissie tegen 2020 gedaald overeenkomstig de Europese aangegane verbintenissen.
3. Anderzijds wordt de productiecapaciteit voor elektriciteit uitgebreid tegen 2020, o.a. door het betrekken van voldoende spelers, waarbij het aandeel elektriciteit geproduceerd uit hernieuwbare energiebronnen en kwalitatieve WKK aanzienlijk stijgt, zoals in Vlaanderen vereist zal zijn in uitvoering van de Europese richtlijn hernieuwbare energie.
4. Het elektriciteitsnet wordt tegen 2020 omgevormd tot een internationaal goed geïnterconnecteerd en slim net waarop decentrale productie-eenheden en nieuwe toepassingen kunnen worden gekoppeld..

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
7.1.1	Aandeel lokale energieproductie in de totale Vlaamse energievraag	Een hoger aandeel lokale energieproductie.		34,7%	33,4%
7.1.2 ⁴⁶	Energievoorziening waarvoor Vlaanderen afhankelijk is van import	Een lagere afhankelijkheid van ingevoerde energie	91,7% (2018)	91,5%	93,10%
7.1.3.a ⁴⁷	Concentratiegraad in de elektriciteitsmarkt	Elektriciteitslevering en elektriciteitsproductie verdelen over meerdere spelers. Voor de HHI een evolutie richting de streefwaarde van 2.000	2525 (toegangspunten) - 2188 (volumes) (2018)	2.487 (toegangspunten) 2.883 (volumes)	4595 (toegangspunten) 4.782 (volumes) (2010)

46. Statistiek Vlaanderen "Importafhankelijkheid", 30 januari 2020, <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/importafhankelijkheid>

47. VREG, "Marktrapport 2019", 12 mei 2020, <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/rapp-2020-10.pdf>

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
7.1.3.b ⁴⁸	Concentratiegraad in de aardgasmarkt	Gaslevering verdelen over meerdere spelers. Voor de HHI een evolutie richting de streefwaarde van 2.000	2404 (toegangspunten) 2070 (volumes) (2018)	2201 (toegangspunten) 2.159 (volumes)	4680 (toegangspunten) 4.110 (volumes) (2010)
7.1.4.a ⁴⁹	Frequentie en duur van stroom- en gasonderbrekingen op het distributienet (gemiddelde): Laagspanningsnet	Het aantal en de duur van de stroom- en gasonderbrekingen blijven beperkt.	Freq.: 0,04 Duur: 00:06:01 (2019)	Freq.: 0,04 Duur: 00:04:59	Freq.: 0,05 Duur: 00:05:35
7.1.4.b ⁵⁰	Frequentie en duur van stroom- en gasonderbrekingen op het distributienet (gemiddelde): Middenspanningsnet	Het aantal en de duur van de stroom- en gasonderbrekingen blijven beperkt.	Freq.: 0,35 Duur: 00:12:27 (2019)	Freq.: 0,37 - Duur: 0:15:05	Freq.: 0,51 Duur: 00:21:30
7.1.4.c ⁵¹	Frequentie en duur van stroom- en gasonderbrekingen op het distributienet (gemiddelde): Aardgasnet	Het aantal en de duur van de stroom- en gasonderbrekingen blijven beperkt.	Duur: 0:02:04 (2019)	Duur: 0:04:04	Duur: 0:05:30 (2010)
7.1.5	Evolutie van de elektriciteits- en aardgasprijzen	Lagere elektriciteits- en aardgasprijzen.			
7.2 ⁵²	Energiegebruik (in PJ) en energie-intensiteit (kgoe/1000 euro bbp) op Vlaams niveau	Vermindering van het energiegebruik met 20% ten opzichte van het verwachte niveau in 2020 bij ongewijzigd beleid.	1.508 PJ - (2018)	1.463,9 PJ - 170 kgoe/1000 euro bbp	1.567,8 PJ - 194 kgoe/1000euro bbp
7.3.1	Productiecapaciteit elektriciteit per energiebron	Uitbreiden productiecapaciteit			

48. VREG, "Marktrapport 2019", 12 mei 2020, <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/rapp-2020-10.pdf>

49. VREG, "Rapport met betrekking tot de kwaliteit van de dienstverlening en de aansprakelijkheid van de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit in het Vlaamse Gewest in 2019", 22/09/2020, <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/rapp-2020-18.pdf>

50. VREG, "Rapport met betrekking tot de kwaliteit van de dienstverlening en de aansprakelijkheid van de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit in het Vlaamse Gewest in 2019", 22/09/2020, <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/rapp-2020-18.pdf>

51. VREG, "Rapport met betrekking tot de kwaliteit van de dienstverlening en de aansprakelijkheid van de elektriciteitsdistributienetbeheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit in het Vlaamse Gewest in 2019", 22/09/2020, <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/rapp-2020-18.pdf>

52. Statistiek Vlaanderen, "Energiegebruik", 30 januari 2020, <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/energiegebruik>

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
7.3.2 ⁵³	Aandeel energie uit hernieuwbare bronnen in het finaal energiegebruik	Aandeel hernieuwbare energie in het bruto finaal energiegebruik optrekken naar 13%	6,9% (2018)	6%	3,6%
7.4.1	Transmissie- en distributienetverliezen	De netverliezen blijven beperkt.		3,72%	3,81%
7.4.2	Slim elektriciteitsnet	Het elektriciteitsnet wordt omgevormd tot een slim net			

53. Statistiek Vlaanderen, "Hernieuwbare energie", 30 januari 2020, <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/hernieuwbare-energie>

D8. Eco-efficiëntie

1. Een verdere ont koppeling van economische groei en het geheel van emissies en afvalproductie is in 2020 gerealiseerd door een gestaag stijgende materiaal- en energieefficiëntie in de verschillende maatschappelijke sectoren.
2. De plaatsing van dak- of zoldervloerisolatie, de vervanging van enkel glas en inefficiënte verwarmingsinstallaties en innovaties in de sector zorgen er tegen 2020 onder andere voor dat het energiegebruik van het gebouwenpark aanzienlijk daalt.
3. Tegen 2020 beantwoorden nieuwbouwwoningen aan de optimale energieprestatienorm.
4. Vlaanderen slaagt er in 2020 in om het potentieel aan economische activiteiten en werkgelegenheid dat uit deze beleidsopties voortvloeit, in het bijzonder ook in de hernieuwbare energiesector, zoveel mogelijk te realiseren.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
8.1.b	Eco-efficiëntie globaal en per sector (basisjaar 2000 = 100)	Ontkoppeling tussen economische groei en het geheel van emissies en afvalproductie			
8.2	Energiegebruik van het gebouwenpark	Het energiegebruik van het gebouwenpark daalt aanzienlijk.			
8.3 ⁵⁴	Spreiding van het gerealiseerde energiepeil (E-peil) bij nieuwe woongebouwen	Alle nieuwe woongebouwen voldoen aan de optimale energieprestatienorm (max. E-peil evolueert in de tijd)		Gemiddelde v nieuwe aanvragen: E44 - 20% BEN	
8.4	Omzet, werkgelegenheid, export en aantal starters in de hernieuwbare energiesector	Toename van omzet en werkgelegenheid binnen de sector.			

54. Voor stedenbouwkundige vergunningsaanvragen tussen 1 januari 2006 en 31 december 2009 gold een maximaal E-peil voor nieuwe woongebouwen van E100. Vanaf 2010 max. E80, vanaf 2012 E70, vanaf 2014 E60, vanaf 2016 E50, 2018 E40, en vanaf 2020 E35. Vanaf 2021: BEN-eisen (bijna-energie neutraal) = max. E30.

D9. Werkzaamheid

1. De globale werkzaamheidsgraad stijgt tot minstens 70% in 2020 (20-64 jarigen), dankzij een gemiddelde jaarlijkse groei van minstens een 0,5 procentpunt.
2. De werkzaamheidsgraad van vrouwen blijft verder stijgen.
3. Voor kansengroepen (allochtonen, personen met een arbeidshandicap en 50+) verdubbelt de gemiddelde jaarlijkse groei tot minstens 1 procentpunt.
4. De Europese doelstelling voor 55+ (werkzaamheidsgraad van 50%) komt daarmee in zicht.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
9.1.a ⁵⁵	Werkzaamheidsgraad (20-64 jaar), jaargemiddelde, in %	Ruim 76% in 2020	75,5% (2019)	71,9%	72,3%
9.1.b	Werknemers naar sector	(ontbreekt)			
9.2 ⁵⁶	Werkzaamheidsgraad voor vrouwen, jaargemiddelde, in %	Verdere stijging voor vrouwen.	71,5% (2019)	68,2%	65,7%
9.3.a ⁵⁷	Werkzaamheidsgraad naar kansengroepen: laaggeschoolden, jaargemiddelde, in %	Gemiddelde jaarlijkse groei van minstens 1 procentpunt (62,9% in 2019)	54,3% (2019)	51,2%	52,9%
9.3.b1 ⁵⁸	Werkzaamheidsgraad naar kansengroepen: allochtonen (niet-EU nationaliteit), jaargemiddelde, in %	Gemiddelde jaarlijkse groei van minstens 1 procentpunt (56,9% in 2019)	50,5% (2019)	48,66	46,88
9.3.b2 ⁵⁹	Werkzaamheidsgraad naar kansengroepen: allochtonen (geboren buiten EU), jaargemiddelde, in %	Gemiddelde jaarlijkse groei van minstens 1 procentpunt (63,4% in 2019)	61,9% (2019)	53,7%	53,4%

55. Statistiek Vlaanderen, "Werkzaamheidsgraad", 31 maart 2020, <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/werkzaamheidsgraad>

56. Statistiek Vlaanderen, "Werkzaamheidsgraad", 31 maart 2020, <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/werkzaamheidsgraad>

57. Statistiek Vlaanderen, "Werkzaamheidsgraad", 31 maart 2020, <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/werkzaamheidsgraad>

58. Statbel EAK, and Eurostat LFS (Bewerking Steunpunt Werk). "Werkzaamheidsgraad." Steunpunt Werk, 2020. https://www.steunpuntwerk.be/sites/default/files/documents/cijfers/st_werk_europa_05-19_wzh_nationaliteit_20-64.xlsm

59. Statistiek Vlaanderen, "Werkzaamheidsgraad", 31 maart 2020, <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/werkzaamheidsgraad>

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
9.3.c ⁶⁰	Werkzaamheidsgraad naar kansengroepen: personen met een arbeidshandicap, jaargemiddelde, in %	Gemiddelde jaarlijkse groei van minstens 1 procentpunt (47,5% in 2019)	45,6% (2019)	43,1%	37,5%
9.3.d ⁶¹	Werkzaamheidsgraad naar kansengroepen: 50+, jaargemiddelde, in %	Gemiddelde jaarlijkse groei van minstens 1 procentpunt (60,9% in 2019)	64,8% (2019)	58,1%	50,9%
9.4 ⁶²	Werkzaamheidsgraad voor kansengroepen: 55+, jaargemiddelde, in %	Een werkzaamheidsgraad van 50% bij 55+.	54,9% (2019)	45,6%	35,8%

60. Statistiek Vlaanderen, "Werkzaamheidsgraad", 31 maart 2020, <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/werkzaamheidsgraad>

61. Statbel EAK, and Eurostat LFS (Bewerking Steunpunt Werk). "Werkzaamheidsgraad." Steunpunt Werk, 2020. https://www.steunpuntwerk.be/sites/default/files/documents/cijfers/st_werk_europa_83-19_wzh_leeftijd.xlsm.

62. Statistiek Vlaanderen, "Werkzaamheidsgraad", 31 maart 2020, <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/werkzaamheidsgraad>

D10. Werkbaarheid

1. Zowel de werkbaarheid van werknemers als van zelfstandigen groeit jaarlijks gemiddeld met minstens 0,5 procentpunt.
2. De werkbaarheidsgraad verhoogt voor werknemers daardoor tot minstens 60% in 2020, en komt voor zelfstandigen in 2020 zo dicht mogelijk bij 55%.
3. Dat impliceert dat voor de afzonderlijke werkbaarheidsdimensies (psychische vermoeidheid, welbevinden in het werk, leermogelijkheden en werk - privé balans) in 2020 hogere groeicijfers gescoord worden.
4. Bijzondere aandacht gaat naar vrouwen, kansengroepen en bijzondere gezinssituaties. Hiertoe wordt in het algemeen gestreefd naar een betere afstemming tussen arbeid en gezin.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
10.2.1 ⁶³	Werkbaarheid werknemers	Werkbaarheidsgraad van minstens 60% voor de werknemers in 2020.	49,6% (2019)	54,6%	54,3% (2010)
10.2.2 ⁶⁴	Werkbaarheid zelfstandigen	Werkbaarheidsgraad zo dicht mogelijk bij 55% voor de zelfstandigen in 2020.	50,1% (2019)	51,4%	47,8%
10.4.1.a ⁶⁵	Werkbaarheidsmonitor werknemers en zelfstandigen voor vrouwen	Hogere werkbaarheidsgraad vrouwen en kansengroepen.	W: 47,2% (2019) Z: 51,9% (2019)	W: 52,6% Z: 50,3%	W: 52,6% Z: 46,9% (2007)
10.4.1.b ⁶⁶	Werkbaarheidsmonitor werknemers en zelfstandigen voor kansengroepen: 50-54-jarigen	Hogere werkbaarheidsgraad vrouwen en kansengroepen.	W: 47,7% (2019) Z: 50,4%(2019)	W: 53,7% Z: 53,9%	W: 52,2% Z: 53% (2007)

63. Stichting Innovatie & Arbeid, "Vlaamse werkbaarheidsmonitor 2019 werknemers," 2019. <https://www.serv.be/stichting/publicatie/werkbaarheidsmonitor-2019-werknemers>.

64. Stichting Innovatie & Arbeid, "Vlaamse werkbaarheidsmonitor 2019 werknemers," 2019. <https://www.serv.be/stichting/publicatie/werkbaarheidsmonitor-2019-werknemers>.

65. Stichting Innovatie & Arbeid, "Vlaamse werkbaarheidsmonitor 2019 werknemers," 2019. <https://www.serv.be/stichting/publicatie/werkbaarheidsmonitor-2019-werknemers>; Stichting Innovatie & Arbeid, Vlaamse werkbaarheidsmonitor 2019 - zelfstandige ondernemers, 2020, https://www.serv.be/sites/default/files/documenten/StIA_20200201_WerkbaarheidsmonitorZelfstandigeOndernemers2019_RAP.pdf

66. Stichting Innovatie & Arbeid, "Vlaamse werkbaarheidsmonitor 2019 werknemers," 2019. <https://www.serv.be/stichting/publicatie/werkbaarheidsmonitor-2019-werknemers>; Stichting Innovatie & Arbeid, Vlaamse werkbaarheidsmonitor 2019 - zelfstandige ondernemers, 2020, https://www.serv.be/sites/default/files/documenten/StIA_20200201_WerkbaarheidsmonitorZelfstandigeOndernemers2019_RAP.pdf

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
10.4.1.c ⁶⁷	Werkbaarheidsmonitor werknemers en zelfstandigen voor kansengroepen: 55-plussers	Hogere werkbaarheidsgraad vrouwen en kansengroepen.	W: 52% (2019) Z: 59,9%(2019)	W: 55,3% Z: 56,3%	W: 54,6% Z: 53,4% (2007)
10.4.1.d ⁶⁸	Werkbaarheidsmonitor werknemers en zelfstandigen voor kansengroepen: Laaggeschoolden	Hogere werkbaarheidsgraad vrouwen en kansengroepen.	W: 43,5% (2019) Z: 47,9%(2019)	W: 49,1% Z: 48,3%	W: 46,1% Z: 43,3% (2007)
10.4.1.e ⁶⁹	Werkbaarheidsmonitor werknemers en zelfstandigen voor kansengroepen: Personen met een arbeidshandicap (erg)	Hogere werkbaarheidsgraad vrouwen en kansengroepen.	W: 15,2% (2019) Z niet opgenomen in monitor 2019	W: 22%	W: 19,2% (2007)
10.4.1.f ⁷⁰	Werkbaarheidsmonitor werknemers en zelfstandigen voor kansengroepen: Personen met een arbeidshandicap (in zekere mate)	Hogere werkbaarheidsgraad vrouwen en kansengroepen.	W: 32,9% (2019) Z niet opgenomen in monitor 2019	W:41,3%	W: 36,2% (2007)
10.4.2.a ⁷¹	Arbeidsdeelname naar huishoudtype: alleenstaand (in %)	Hogere arbeidsdeelname naar bijzondere gezinssituaties.		80,6	84,1
10.4.2.b ⁷²	Arbeidsdeelname naar huishoudtype: samenwonend met partner zonder kinderen (in %)	Hogere arbeidsdeelname naar bijzondere gezinssituaties.		89,7	88,9

67. Stichting Innovatie & Arbeid, "Vlaamse werkbaarheidsmonitor 2019 werknemers," 2019. [https://www.serv.be/stichting/publicatie/werkbaarheidsmonitor-2019-werknemers.](https://www.serv.be/stichting/publicatie/werkbaarheidsmonitor-2019-werknemers;); Stichting Innovatie & Arbeid, Vlaamse werkbaarheidsmonitor 2019 - zelfstandige ondernemers, 2020, https://www.serv.be/sites/default/files/documenten/StIA_20200201_WerkbaarheidsmonitorZelfstandigeOndernemers2019_RAP.pdf

68. Stichting Innovatie & Arbeid, "Vlaamse werkbaarheidsmonitor 2019 werknemers," 2019. [https://www.serv.be/stichting/publicatie/werkbaarheidsmonitor-2019-werknemers.](https://www.serv.be/stichting/publicatie/werkbaarheidsmonitor-2019-werknemers;); Stichting Innovatie & Arbeid, Vlaamse werkbaarheidsmonitor 2019 - zelfstandige ondernemers, 2020, https://www.serv.be/sites/default/files/documenten/StIA_20200201_WerkbaarheidsmonitorZelfstandigeOndernemers2019_RAP.pdf

69. Stichting Innovatie & Arbeid, "Vlaamse werkbaarheidsmonitor 2019 werknemers," 2019. [https://www.serv.be/stichting/publicatie/werkbaarheidsmonitor-2019-werknemers.](https://www.serv.be/stichting/publicatie/werkbaarheidsmonitor-2019-werknemers;); Stichting Innovatie & Arbeid, Vlaamse werkbaarheidsmonitor 2019 - zelfstandige ondernemers, 2020, https://www.serv.be/sites/default/files/documenten/StIA_20200201_WerkbaarheidsmonitorZelfstandigeOndernemers2019_RAP.pdf

70. Stichting Innovatie & Arbeid, "Vlaamse werkbaarheidsmonitor 2019 werknemers," 2019. [https://www.serv.be/stichting/publicatie/werkbaarheidsmonitor-2019-werknemers.](https://www.serv.be/stichting/publicatie/werkbaarheidsmonitor-2019-werknemers;); Stichting Innovatie & Arbeid, Vlaamse werkbaarheidsmonitor 2019 - zelfstandige ondernemers, 2020, https://www.serv.be/sites/default/files/documenten/StIA_20200201_WerkbaarheidsmonitorZelfstandigeOndernemers2019_RAP.pdf

71. Statbel EAK, and Eurostat LFS (Bewerking Steunpunt Werk). "Werkzaamheidsgraad." Steunpunt Werk, 2019. <https://www.steunpuntwerk.be/node/2899>.

72. Statbel EAK, and Eurostat LFS (Bewerking Steunpunt Werk). "Werkzaamheidsgraad." Steunpunt Werk, 2019. <https://www.steunpuntwerk.be/node/2899>.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
10.4.2.c ⁷³	Arbeidsdeelname naar huishoudtype: samenwonend met partner en 1 kind (in %)	Hogere arbeidsdeelname naar bijzondere gezinssituaties.		89,8	88,4
10.4.2.d ⁷⁴	Arbeidsdeelname naar huishoudtype: samenwonend met partner en 2 kinderen (in %)	Hogere arbeidsdeelname naar bijzondere gezinssituaties.		91,2	90,7
10.4.2.e ⁷⁵	Arbeidsdeelname naar huishoudtype: samenwonend met partner en 3 of meer kinderen (in %)	Hogere arbeidsdeelname naar bijzondere gezinssituaties.		81,9	81
10.4.2.f ⁷⁶	Arbeidsdeelname naar huishoudtype: alleenstaande ouder (in %)	Hogere arbeidsdeelname naar bijzondere gezinssituaties.		81	84,5
10.4.3 ⁷⁷	Inactiviteit en deeltijds werk omwille van gebrek aan opvang (vrouwen en totaal)	Afname aandeel personen dat niet of deeltijds werkt omwille van zorgverantwoordelijkheden en gebrek aan gepaste opvangdiensten.	V: 10,4% T: 10,6% (2018)	V: 15,9% T: 15,8%	V: 28,1% T: 27,8% (2012)

73. Statbel EAK, and Eurostat LFS (Bewerking Steunpunt Werk). "Werkzaamheidsgraad." Steunpunt Werk, 2019. <https://www.steunpuntwerk.be/node/2899>.

74. Statbel EAK, and Eurostat LFS (Bewerking Steunpunt Werk). "Werkzaamheidsgraad." Steunpunt Werk, 2019. <https://www.steunpuntwerk.be/node/2899>.

75. Statbel EAK, and Eurostat LFS (Bewerking Steunpunt Werk). "Werkzaamheidsgraad." Steunpunt Werk, 2019. <https://www.steunpuntwerk.be/node/2899>.

76. Statbel EAK, and Eurostat LFS (Bewerking Steunpunt Werk). "Werkzaamheidsgraad." Steunpunt Werk, 2019. <https://www.steunpuntwerk.be/node/2899>.

77. Bureau, Federal Planning. "BE2020 - Indicatoren," 2020. <http://www.be2020.eu/data/indicators.php?lang=nl>.

D11. Talent

1. In 2020 is Vlaanderen verder uitgegroeid tot een lerende samenleving. Zoveel mogelijk kinderen en volwassenen moeten het best mogelijke onderwijs en de best mogelijke vorming genieten.
2. Het aantal kortgeschoolden is in 2020 op de arbeidsmarkt met de helft verminderd. Dit komt doordat i) meer jongeren het secundair onderwijs afwerken ii) meer jongeren na hun secundair onderwijs verder studeren zowel in het hoger beroepsonderwijs als in het hoger onderwijs iii) meer mensen deelnemen aan levenslang en levensbreed leren (stijging tot 15% van de bevolking op beroepsactieve leeftijd).
3. Concreet halveren we tegen 2020 het aantal schoolverlaters die het Secundair Onderwijs zonder voldoende startkwalificaties verlaten, stijgt het aantal jongeren met een diploma hoger onderwijs aanzienlijk ongeacht herkomst, werksituatie of opleidingsniveau van hun ouders. Kinderen van niet-hooggeschoolde ouders bereiken een participatiegraad van ruim 60% in het hoger onderwijs.
4. In 2020 zullen meer bedrijven en sectoren een strategisch competentiebeleid voeren.
5. Een lerende samenleving in 2020 erkent competenties, waar en hoe ze ook verworven zijn.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
11.2.1 ⁵⁵	Aandeel kortgeschoolden (max. lager secundair) 15-64 jaar en 25-64 jaar op arbeidsmarkt (aandeel kortgeschoolden 15-64 jaar en 25-64 jaar in totale bevolking als achtergrondvariabele)	Halvering aantal kortgeschoolden op de arbeidsmarkt tegen 2020. Dit impliceert een vermindering van 20,7% (nulmeting in 2008) naar 10,4% in 2020.	23,1% (2019)	15-64j: 16,3% 25-64j: 16,4%	15-64j: 20,7% (2008)
11.2.2 ⁵⁶	Aandeel bevolking 25-64 jaar dat deelneemt aan opleidingen tijdens referentieperiode van 4 weken voorafgaand aan enquête (levenslang leren), in % (EAK)	15% van de totale bevolking op beroepsactieve leeftijd tegen 2020	8,6% (2019)	7%	7,6% (2008)

78. Statbel, Actieve (werkende en werkloze) en inactieve bevolking sinds 2017 op basis van de Enquête naar de ArbeidsKrachten, per jaar, gewest, leeftijdsklasse en onderwijsniveau, 2020, <https://bestat.statbel.fgov.be/bestat/crosstable.xhtml?view=631b4535-7a63-4695-967f-fe42238ee9af>

79. Statistiek Vlaanderen, Levenslang leren (opleidingsdeelname), 12 mei 2020, <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/levenslang-leren-opleidingsdeelname>

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
11.3.1 ⁸⁰	% vroegtijdige schoolverlaters (aandeel 18-24 jarigen zonder voldoende startkwalificaties en die geen opleiding volgen)	Halvering tegen 2020. Dit impliceert een vermindering van 8,6% (nulmeting in 2008) naar 4,3% in 2020.	6,2% (2019)	7,2%	8,6% (2008)
11.3.2 ⁸¹	% 18-25-jarigen dat niet beschikt over een kwalificatie van het niveau secundair onderwijs en zich niet meer in het leerplichtonderwijs bevindt	Halvering tegen 2020. Dit impliceert een vermindering van 14,0% (nulmeting in 2007-2008) naar 7,0% in 2019-2020.	11,9%(2017-2018)	11,7%	14% (2007-2008)
11.3.3.a ⁸²	Aandeel jongeren met een diploma hoger onderwijs: 20-29j	Aanzienlijke stijging van het aandeel voor de 20-29- jarigen (niet gekwantificeerd).	40,15	38,5%	
11.3.3.b ⁸³	Aandeel jongeren met een diploma hoger onderwijs: 30-34j	In Europa 2020 wordt een streefwaarde van 40% vooropgesteld voor de 30-34-jarigen. Vlaamse aanscherping: 47,8%.	48,5% (2019)	43,2%	43,6% (2008)
11.3.4	% van de schoolbevolking (tweede jaar derde graad voltijds gewoon secundair onderwijs) met 2 jaar of meer achterstand	Daling van het aantal schoolverlaters die het secundair onderwijs zonder voldoende startkwalificaties verlaten. Het aandeel leerlingen met grote schoolse vertraging is hiervoor een risicofactor.	6,2% (2019-2020)	9,2% (2015-2016)	9,6% (2007-2008)

80. Statistiek Vlaanderen, Vroegtijdige schoolverlaters (op basis van EAK-enquête), 12 mei 2020, <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/vroegtijdige-schoolverlaters-op-basis-van-eak-enqu%C3%A4te>

81. Statistiek Vlaanderen, Vroegtijdige schoolverlaters (op basis van administratieve data), 30 maart 2020, <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/vroegtijdige-schoolverlaters-op-basis-van-administratieve-data>

82. Eurostat, Behaald diploma, geslacht, leeftijd en woonplaats; 15 jaar en meer - Enquête naar de arbeidskrachten - In duizenden - LFS - 2019 https://statbel.fgov.be/sites/default/files/files/documents/Werk_%26_opleiding/9.2_Arbeidsmarkt/9.2.0_Emloi_et_ch%C3%B4mage/Publication_LFS_NL_24MAR20.XLSX

83. Eurostat, Behaald diploma, geslacht, leeftijd en woonplaats; 15 jaar en meer - Enquête naar de arbeidskrachten - In duizenden - LFS - 2019 https://statbel.fgov.be/sites/default/files/files/documents/Werk_%26_opleiding/9.2_Arbeidsmarkt/9.2.0_Emloi_et_ch%C3%B4mage/Publication_LFS_NL_24MAR20.XLSX

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
11.3.5.a	% leerlingen in gewoon basisonderwijs en secundair onderwijs met een laagopgeleide moeder	Stijging			
11.3.5.b	% leerlingen in gewoon basisonderwijs en secundair onderwijs met een een gezinstaal die niet de instructietaal is	Stijging			
11.3.5.c	% leerlingen in gewoon basisonderwijs en secundair onderwijs dat een schooltoelage ontvangt	Stijging			
11.3.6.a	Aandeel jongeren met een diploma hoger onderwijs naar opleidingsniveau (kort, midden, hoog) van de moeder, in %	Stijging waardoor kloof wordt weggewerkt		K: 27% M: 55% H: 77%	K: 29% M: 47% H: 72%
11.3.6.b	Aandeel jongeren met een diploma hoger onderwijs, naar geslacht, in %	Stijging waardoor kloof wordt weggewerkt		M: 39% V: 52%	M: 40% V: 50% (2008)
11.3.7 ⁸⁴	Aandeel starters in het hoger onderwijs met een laag- of middengeschoolde moeder, in %	60% voor de leerlingen met een laaggeschoolde of middengeschoolde moeder in 2020.	53% (schooljaar 2017-2018)	56%	57%
11.4.1 ⁸⁵	Indicator Competentiegerichte Ondernemingen en Organisaties (ICO 2020), gebaseerd op de driejaarlijkse Innovatie-Organisatie-Arbeid (IOA, voorheen TOA) enquête (SERV/ Stichting Innovatie en Arbeid)	Stijging (van aandeel ondernemingen en organisaties dat 8 of meer punten op 15 haalt)	55,1% (2018)	40,3%	42,1% (2007)

84. Statistiek Vlaanderen. "Starters hoger onderwijs naar opleidingsniveau moeder." Statistiek Vlaanderen, 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/starters-hoger-onderwijs-naar-opleidingsniveau-moeder>

85. Stichting Innovatie & Arbeid. "ICO 2020: onderweg naar een strategisch competentiebeleid in Vlaanderen." SERV - Stichting Innovatie & Arbeid, 2018. <https://www.serv.be/stichting/publicatie/ico-2020-onderweg-strategisch-competentiebeleid-vlaanderen>.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
11.4.2.a ⁸⁶	Aandeel werknemers in (formele of informele) opleiding	Stijging		Formeel: 36,2% Informeel: 23,1% (2012)	Formeel: 32,4% Informeel: 19,9% (2010)
11.4.2.b ⁸⁷	Aandeel uren besteed aan formele of informele opleidingen, in het totaal aantal gewerkte uren.	Stijging		Formeel: 0,71% Informeel: 0,45% (2012)	Formeel: 0,64% Informeel: 0,40% (2010)
11.5 ⁸⁸	Aantal afgegeven ervaringsbewijzen	Stijging		865	990

86. Steunpunt Werk. "Opleidingsparticipatie (Formele En Informele Opleiding) in Alle Bedrijven Naar Ondernemingsgrootte En Activiteitssector (WSE28-Sectorindeling) in Het Vlaams Gewest En België (2010-2014)." Vlaamse Overheid, 2015. <https://www.steunpuntwerk.be/node/3142>.

87. Steunpunt Werk. "Opleidingsparticipatie (Formele En Informele Opleiding) in Alle Bedrijven Naar Ondernemingsgrootte En Activiteitssector (WSE28-Sectorindeling) in Het Vlaams Gewest En België (2010-2014)." Vlaamse Overheid, 2015. <https://www.steunpuntwerk.be/node/3142>.

88. Departement Werk en Sociale Economie. "Jaarrapport ervaringsbewijs 2015." Vlaamse Overheid, January 2016. <https://www.vlaanderen.be/publicaties/jaarrapport-ervaringsbewijs>.

D12. Zorg

1. In 2020 voorziet Vlaanderen in een toegankelijk en betaalbaar kwaliteitsvol aanbod aan hulp- en zorgverlening, dat toereikend is in het licht van de zich wijzigende maatschappelijke behoeften en sociaaldemografische ontwikkelingen.
2. Bij de organisatie van het volledige hulp- en zorgcontinuüm staan in 2020 efficiëntie, effectiviteit en daardoor de kwaliteit vanuit het oogpunt van de gebruiker centraal
3. Eerstelijnszorg- en thuiszorg zijn in 2020 versterkt.
4. Het ontstaan van groepspraktijken wordt gestimuleerd.
5. In de gehandicaptenzorg, de geestelijke gezondheidszorg en de ouderenzorg is er in 2020 voldoende aanbod gecreëerd.
6. Voor minstens de helft van de kinderen tot 3 jaar worden in 2020 formele en kwaliteitsvolle vormen van kinderopvang aangeboden.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
12.1.1 ⁸⁹	Het aandeel van de bevolking dat in het voorbije jaar medische consumptie heeft moeten uitstellen om financiële redenen.	Een expliciete streefwaarde wordt niet in de doelstelling gegeven, maar een toegankelijk en betaalbaar aanbod impliceert dat het aandeel laag moet zijn en zou moeten afnemen.	1,4% (2019)	4,3%	1,7%
12.1.2 ⁹⁰	Percentage kinderen met minimum 1 huisbezoek in de eerste drie levensmaanden en met minstens 3 consulten in het eerste levensjaar.	Niet in doelstelling, maar een toereikend aanbod betekent dat alle kinderen minimaal 1 huisbezoek en 3 consulten hebben.	minstens 1 huisbezoek 94,4% (2018) 87,7% minstens 3 consulten (2018)	H: 96% - C: 87%	H: 96% C: 85% (2010)

89. Algemene Directie Statistiek. "Zelf-gerapporteerde onvervulde behoefte aan medische zorg" Statbel. https://statbel.fgov.be/sites/default/files/files/documents/Huishoudens/10.7%20Inkomen%20en%20levensomstandigheden/10.7.1%20Armoederisico/Publication_Silc_STATBEL_NL.xlsx

90. Kind en Gezin "Jaarverslag", 2019, <https://www.kindengezin.be/cijfers-en-rapporten/cijfers/over-kind-en-gezin/>

KERNINDICATOREN PACT 2020

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
12.1.4	De capaciteit van zorg- en gezondheidsvoorzieningen	De mate van capaciteitsuitbreiding kan beschouwd worden als een structuurindicator voor de mate waarin het aanbod toereikend is in het licht van de zich wijzigende maatschappelijke behoeften en sociaaldemografische ontwikkelingen.			
12.3	Geholpen gezinnen in de gezinszorg en aanvullende thuiszorg per 100 huishoudens.	Versterken, een concrete streefwaarde vermeldt de doelstelling niet. Dit versterken uit zich door een stijging van het aandeel (en aantal) geholpen gezinnen.			
12.5.1 ⁹¹	De wachttijd bij de centrale Geestelijke Gezondheidszorg, in dagen (aanmelding tot intake - intake tot behandeling)	Niet expliciet in doelstelling, maar bij een toereikend aanbod zou er geen wachttijd zijn. Een afname van de wachttijd wijst dus op een grotere toereikendheid van het aanbod.	50,37 - 53,11 (2018)	40,42 - 46,06	33 - 39
12.5.4 ⁹²	Aantal zorgvragen op de centrale registratie zorg van Vlaams Agentschap voor volwassen Personen met een Handicap (VAPH) met een actieve zorgvraag	Bij een toereikend aanbod zou er niemand op de Centrale Registratie Zorg voorkomen		11.328	7.793
12.6 ⁹³	Aantal plaatsen in formele kinderopvang per duizend kinderen (0-3 jaar)	500 plaatsen per 1.000 kinderen. Het is een indicator voor de toereikendheid van het aanbod.	449 (2019)	423	n.b

91. Agentschap Zorg en Gezondheid. "Kerncijfers CGG 2018." Brussel: Vlaamse Overheid, 2018. /cijfers-centra-voor-geestelijke-gezondheidszorg.

92. Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap. "Zorgregierapport 31 December 2015." Vlaamse Overheid, 2015.

93. Statistiek Vlaanderen, Zorg en ondersteuning voor kinderen – formele opvang, 4 juni 2020 <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/zorg-en-ondersteuning-voor-kinderen-%E2%80%93-formele-opvang>

D13. Armoede

1. In 2020 ligt het aandeel inwoners dat leeft in armoede en geconfronteerd wordt met sociale uitsluiting laag in vergelijking met de best presterende EU27-landen.
2. Dat houdt in dat in 2020 in Vlaanderen elk gezin ongeacht de samenstelling, minstens een inkomen heeft dat de Europese armoede-risicodrempel bereikt.
3. In 2020 is er een duidelijk resultaat merkbaar van een intensieve bestrijding van armoede en sociale uitsluiting op meerdere gebieden. Het betreft resultaten van investeringen in sociale woningen, onderwijs en opleiding van kansengroepen, ziektepreventie bij kansengroepen, ...
4. Die inspanningen resulteren o.m. in een halvering van het aantal kinderen dat geboren wordt in armoede, een beperking van de laaggeletterdheid tot 3% en op het vlak van huisvesting in een substantiële verhoging van de woonkwaliteit in 2020 door halvering t.a.v. 2006 van het aandeel van de bevolking dat een woning betreft met twee of meer structurele gebreken en/of een gebrek aan basiscomfort, o.a. door de creatie van minstens 43.000 bijkomende sociale huurwoningen zoals bepaald in het decreet Gronden pandenbeleid.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
13.1.a ⁹⁴	Personen in armoede of sociale uitsluiting: samengestelde indicator	De Vlaamse percentages op de samengestelde indicator en de subindicatoren liggen in 2020 laag in vergelijking met de best presterende EU27-landen.	13,2% (2019)	15,3%	14,5%
13.1.b ⁹⁵	Personen in armoede of sociale uitsluiting: % van de bevolking met huishoudinkomen onder de nationale armoederisicodrempel	De Vlaamse percentages op de samengestelde indicator en de subindicatoren liggen in 2020 laag in vergelijking met de best presterende EU27-landen.	9,8% (2019)	11,1%	10,1%
13.1.c ⁹⁶	Personen in armoede of sociale uitsluiting: % van de bevolking in huishouden in ernstige materiële deprivatie	De Vlaamse percentages op de samengestelde indicator en de subindicatoren liggen in 2020 laag in vergelijking met de best presterende EU27-landen.	1,9% (2019)	2,5%	2,1%
13.1.d ⁹⁷	Personen in armoede of sociale uitsluiting: % van de bevolking in huishouden met zeer lage werkintensiteit	De Vlaamse percentages op de samengestelde indicator en de subindicatoren liggen in 2020 laag in vergelijking met de best presterende EU27-landen.	7,4% (2019)	10%	8%

94. Statbel, AROPE - Risico op armoede of sociale uitsluiting, 2020, https://statbel.fgov.be/sites/default/files/files/documents/Huishoudens/10.7%20Inkomen%20en%20levensomstandigheden/10.7.1%20Armoederisico/Publication_Silc_STATBEL_NL.xlsx

95. Statbel, AROP - Risico op monetaire armoede, 2020, https://statbel.fgov.be/sites/default/files/files/documents/Huishoudens/10.7%20Inkomen%20en%20levensomstandigheden/10.7.1%20Armoederisico/Publication_Silc_STATBEL_NL.xlsx

96. Statbel, AROP - Risico op monetaire armoede, 2020, https://statbel.fgov.be/sites/default/files/files/documents/Huishoudens/10.7%20Inkomen%20en%20levensomstandigheden/10.7.1%20Armoederisico/Publication_Silc_STATBEL_NL.xlsx

97. Statbel, LWI - Lage werkintensiteit, 2020, https://statbel.fgov.be/sites/default/files/files/documents/Huishoudens/10.7%20Inkomen%20en%20levensomstandigheden/10.7.1%20Armoederisico/Publication_Silc_STATBEL_NL.xlsx

KERNINDICATOREN PACT 2020

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
13.2 ⁹⁸	% personen en huishoudens met een gestandaardiseerd beschikbaar huishoudinkomen onder de nationale armoederisicodrempel na sociale transfers (idem 13.1.b)	"Elk gezin dient in 2020 ongeacht de samenstelling een inkomen te hebben dat de armoederisicodrempel bereikt." Dit betekent dat het % personen en het aantal gezinnen met een inkomen onder de armoederisicodrempel in principe naar 0 moet evolueren. In het Vlaamse Hervormingsprogramma voor de EU2020- strategie wordt als doel gesteld om het aantal personen met een inkomen onder de armoederisicodrempel tussen 2008 en 2020 met 30% te verminderen.	9,8% (2019)	11,1%	10,1%
13.3 ⁹⁹	Ginicoëfficiënt	Significante daling van de ginicoëfficiënt tegen 2020.	24,3 (2017)	23,8	24,4
13.4.1 ¹⁰⁰	Percentage kinderen geboren in kansarme gezinnen in jaar x en de 2 voorgaande jaren, volgens de kansarmoedecriteria van Kind en Gezin (= kansarmoede-index)	4% in 2020, op basis van 2008 als referentejaar (nulmeting).	14,03 (2019)	12,01	7,9 (2008)
13.4.3 ¹⁰¹	Percentage personen van 16 tot 65 jaar met geletterdheid niveau 1 of minder op de PIAAC-laaggeletterdheidschaal.	Een beperking van de laaggeletterdheid tot 3% in 2020.	14%(2018)	14,8% (PIAAC cyclus 1)	15% (1996)
13.4.4 ¹⁰²	Percentage van de bevolking dat leeft in een huis met woningdeprivatie en/of met een gebrek aan ruimte	10,2% in 2020 (20,4% uit 2006 als nulmeting)		18,5%	19,8%
13.4.5 ¹⁰³	Evolutie van het aantal sociale huurwoningen op 31 december van het jaar.	Het Pact 2020 voorziet in de realisatie van 43.000 bijkomende sociale huurwoningen zoals bepaald in het decreet Grond- en pandenbeleid, tussen 2007 en 2020.	169.823 (2019)	159.254 (2015)	142.349 (2007)

98. Statbel, AROP - Risico op monetaire armoede, 2020, https://statbel.fgov.be/sites/default/files/files/documents/Huishoudens/10.7%20Inkomen%20en%20levensomstandigheden/10.7.1%20Armoederisico/Publication_Silc_STATBEL_NL.xlsx

99. EU-SILC - Statbel, bewerking Statistiek Vlaanderen. "Inkomensverdeling: inkomenskwintielverhouding en gini-coëfficiënt", 2018.

100. Kind en Gezin. "Kind in Vlaanderen", 2020, <https://www.kindengezin.be/img/KIV2019.pdf>

101. OECD, PIAAC, 2019, <https://doi.org/10.1787/888934020863>

102. Studiedienst van de Vlaamse Regering. "Vlaamse Armoedemonitor 2017". SVR, 2017.

103. Statistiek Vlaanderen, Woningen sociale sector, 2020, <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/woningen-sociale-sector>

D14. Milieu

1. Voor water- en luchtkwaliteit, bodembescherming en geluidshinder scoort Vlaanderen in 2020 even goed als Europese economische topregio's.
2. De gestage afname van de druk op milieu en natuur maakt dat het aantal gezonde levensjaren dat verloren gaat als gevolg van milieuvervuiling, significant daalt tegen 2020.
3. Het beleid in 2020 focust binnen een Europese context op belangrijke uitdagingen en risico's. Zo moeten de gekozen maatregelen leiden tot een verdergaande verlaging van de broeikasgasemissies conform de voor Vlaanderen vastgestelde doelstellingen in het kader van de Europese klimaatwetgeving, een vermindering in 2020 van de gemiddelde jaarconcentratie aan fijn stof (PM10) met 25% t.a.v. 2007, waarbij alle Europese fijnstofnormen onverkort worden gerespecteerd.
4. Een significante daling van de potentieel ernstig gehinderden door geluidsoverlast door verkeer met 15% tegen 2020.
5. De meeste Vlaamse waterlopen hebben een goede ecologische toestand bereikt zodat het effectief mogelijk is dat ten laatste in 2021 voldaan is aan de kwaliteitsvereisten van de kaderrichtlijn water.
6. Om de gevolgen van de klimaatwijziging op vlak van o.a. waterhuishouding en biodiversiteit op te vangen, is in 2020 werk gemaakt van een heus adaptatiebeleid.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
14.1.a	Benchmark op basis van een selectie van milieu-indicatoren: totaal ingezameld huishoudelijk afval per capita en verwerkingswijzen (recyclage, composteren en fermenteren, verbranden incl. energierecuperatie), gemiddelde PM2,5-concentratie	Vlaanderen scoort even goed als Europese economische topregio's			
14.1.b	Aantal gronden met een historische verontreiniging waarvoor de sanering gestart is	Vlaanderen scoort even goed als Europese economische topregio's			

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
14.2 ¹⁰⁴	DALY's (aantal verloren gezonde levensjaren) door blootstelling aan fijn stof	Significante daling van het aantal verloren gezonde levensjaren	93534 (2017)	94495	122000
14.3.a ¹⁰⁵	Broeikasgasemissies (in megaton CO ₂ -equivalenten) opgedeeld naar ETS en non-ETS sectoren	De totale broeikasgasemissies in Vlaanderen moeten tegen 2008-2012 5,2% lager liggen dan in 1990 (Kyoto-doelstelling). Daarna is een verdergaande verlaging van de broeikasgasemissies conform de Europese klimaatwetgeving vereist: in de EU moeten de ETS broeikasgasemissies tegen 2020 21% lager liggen dan in 2005. De doelstelling die Europa aan de lidstaten oplegt tegen 2020 heeft enkel nog betrekking op het niet-ETS gedeelte (met name de niet-ETS industrie, transport, gebouwen en landbouw). De Europese Effort Sharing Decision (ESD) bepaalt dat de Europese lidstaten hun emissies in de niet-ETS sectoren tussen 2013 en 2020 moeten reduceren volgens een lineair afnemend pad met jaarlijkse reductiedoelstellingen (Scope 13-20). Eind 2015 sloten de 4 Belgische ministers, bevoegd voor klimaat, een akkoord over de verdeling van de vereiste Belgische inspanningen. Vlaanderen zal haar uitstoot van broeikasgassen verminderen met 15,7% ten opzichte van het referentiejaar 2005.	Totaal: 77,68 Niet-ETS: 45,77 ETS: 31,87 (2018)	Totaal: 74,58 Niet-ETS: 43,02 ETS: 31,56	Totaal: 84,68 Niet-ETS: 46,65 ETS: 38,02 (2008)
14.3.b ¹⁰⁶	Jaargemiddelde concentratie PM ₁₀ en PM _{2,5} (in µg/m ³)	In 2020 een vermindering van de ruimtelijk jaargemiddelde concentratie PM ₁₀ met 25% t.o.v. 2007. De jaargemiddelde concentratie van 40 µg/m ³ mag sinds 2005 niet meer overschreden worden. De jaargemiddelde concentratie van PM _{2,5} mag vanaf 2015 niet hoger zijn dan 25 µg/m ³ .		PM ₁₀ : 18,1 µg/m ³ PM _{2,5} : 12 µg/m ³	PM _{2,5} : 16,2 µg/m ³

104. Vlaamse milieumaatschappij. "DALY's fijn stof". Indicator. Milieurapport Vlaanderen (MIRA), 2019. <https://www.milieurapport.be/milieuthemas/milieu-gezondheid/dalys/verloren-gezonde-levensjaren-dalys-door-blootstelling-aan-fijn-stof>.

105. Statistiek Vlaanderen. "Broeikasgasemissies". Statistiek Vlaanderen, 27 augustus 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/broeikasgasemissies>.

106. IrCELine. "PM_{2.5}/PM₁₀ Jaargemiddelde". 2019. <https://www.irceline.be/nl/luchtkwaliteit/metingen/fijnstof/historiek/trends/pm-2-5-jaargemiddelde>.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
14.4 ¹⁰⁷	Aandeel Vlamingen ernstig of extreem gehinderd door wegverkeerslawaai.	Tegen 2020 een daling van het aantal potentieel ernstig gehinderden met 15% t.o.v. 2007.	11,9% (2018: SLO4)	8,5% (2013: SLO3)	10,7% (2008: SLO2)
14.5	Aandeel Vlaamse oppervlaktewaterlichamen met een goede ecologische kwaliteit (op basis van de MMIF)	(ontbreekt)			

107. Departement Omgeving. "Eindrapport SLO-4". Vlaamse overheid, november 2018. https://www.lne.be/sites/default/files/atoms/files/20181113_eindrapport_SLO4.pdf.

D15. Natuur

1. Inzake biodiversiteit kan Vlaanderen in 2020 de vergelijking met de Europese economische topregio's aan
2. Hiertoe heeft Vlaanderen in 2020 voldoende habitat ingericht, herbestemd, verbeterd of afgebakend om 70% van de instandhoudingsdoelstellingen van de Europees te beschermen soorten en habitats te realiseren
3. Zowel de beboste oppervlakte als de kwaliteit ervan nemen aanzienlijk toe en minstens de helft van de stedelijke of kleinstedelijke gebieden beschikt in 2020 over een stadsbos of heeft er een opgestart
4. Natuurbehoud en landschapszorg zorgen in 2020 voor bijkomende tewerkstelling.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
15.1.a	Europese algemene broedvogelindex (bosgebieden, landbouwgebieden, generalisten)	Inzake biodiversiteit kan Vlaanderen in 2020 de vergelijking met de Europese economische topregio's aan.			
15.1.b	Europese vlinderindex (graslanden)	Inzake biodiversiteit kan Vlaanderen in 2020 de vergelijking met de Europese economische topregio's aan.			
15.2.a	Staat van instandhouding van soorten en habitats van Europees belang	(ontbreekt)			
15.2.2 ¹⁰⁸	Evolutie oppervlakte met effectief natuurbeheer	70.000 ha tegen 2015	94.060 ha (2019)	79.521 ha (2015)	63.329 ha (2011)

108. Statistiek Vlaanderen, Oppervlakte effectief natuurbeheer, 30 juli 2020, <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/oppervlakte-effectief-natuurbeheer>

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
15.2.3 ¹⁰⁹	Evolutie oppervlakte herbestemmings-categorieën volgens bestemmingen in de gewestplannen	38.000 ha extra natuurgebied en 10.000 ha extra bosgebied (t.o.v. 1994)	N: 16.600 - B: 3100 ha (2018)	N: 16.400 ha - B: 2500 ha (2013)	N: 13.500 ha - B: 2300 ha
15.2.d	Druk op de open ruimte: aandeel bebouwde oppervlakte (%) en ontsnippering van planologisch groengebied	(ontbreekt)			
15.3.1 ¹¹⁰	Aandeel stedelijke of kleinstedelijke gebieden met een stadsbos of stadsbosproject	De helft van de stedelijke of kleinstedelijke gebieden beschikt in 2020 over een stadsbos of heeft er een opgestart.	61% (2016)	62%	29% (2010)
15.3.2 ¹¹¹	Boswijzer: Bosoppervlakte in ha	Toename tegen 2020 t.o.v. de nulmeting (2010)	140.279 hectare	167.221 ha (2013)	164.489 ha (2010)

109. Instituut Natuur- en Bosonderzoek. "Oppervlakte extra planologisch groengebied". INBO, 2019. <https://www.inbo.be/nl/natuurindicator/oppervlakte-extra-planologisch-groengebied>.

110. Instituut Natuur- en Bosonderzoek. "Aandeel stedelijke of kleinstedelijke gebieden met een stadsbos of stadsbosproject". INBO, 2017. <https://www.inbo.be/nl/natuurindicator/aandeel-stedelijke-kleinstedelijke-gebieden-met-een-stadsbos-stadsbosproject>.

111. Statistiek Vlaanderen, Oppervlakte bos, 25 juni 2020, <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/oppervlakte-bos>

D16. Mobiliteit

1. In 2020 heeft Vlaanderen een verkeers- en vervoerssysteem dat tot de performantste van Europa behoort.
2. Hiervoor wordt co-modaliteit ondersteund door een gericht locatiebeleid en door het STOP-principe (Stappen, Trappen, Openbaar Vervoer en Privé - Vervoer) als hoeksteen van het Vlaamse mobiliteitsbeleid toe te passen, zodanig dat vanuit economisch, sociaal, ecologisch en logistiek oogpunt de meest optimale modus wordt ingezet.
3. We zorgen dat we voldoen aan de milieudoelstellingen die andere Europese landen ook dienen te bereiken tegen 2020.
4. Investerings in verkeers- en vervoerssystemen worden in 2020 beleidsmatig ondersteund door een sociaaleconomische evaluatie en een Vlaamse bereikbaarheidsmonitor.
5. Tegen 2020 is Vlaanderen één van de beste Europese regio's op het gebied van verkeersveiligheid, zowel uitgedrukt in functie van het aantal doden en zwaargewonde verkeersslachtoffers per miljoen afgelegde kilometers als per miljoen inwoners.
6. Ten opzichte van de objectieven in het Vlaamse verkeersveiligheidsplan, te realiseren tegen 2015, wordt een daling van 20% op de dodelijke slachtoffers en 25% op de zwaargewonde slachtoffers gerealiseerd in 2020.
7. Het aantal afgelegde km per persoon in het woon-werkverkeer per auto wordt drastisch verlaagd tegen 2020. Onder meer thuiswerk wordt daartoe gestimuleerd.
8. Tegen 2020 zullen bovendien 40% van de woon-werkverplaatsingen gebeuren enerzijds door collectief vervoer, waaronder het openbaar vervoer en anderzijds te voet of per fiets.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
16.1	Emissies van de transportsector	Tegen 2020: 40,8 kton NOX , 8,2 kton NMVOS, 3,1 kton PM2,5 (Göteborg Protocol)			
16.1/16.2	Modale verdeling goederenvervoer en modale verdeling personenvervoer (hoofdvervoerswijze) naar afstand	(ontbreekt)			

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
16.5.a ¹¹²	Aantal verkeersdoden en zwaargewonden (op landenniveau: doden per milj inw en afgelegde km; regio: enkel doden per milj inw)	200 dodelijke verkeersslachtoffers en 1.500 zwaargewonde verkeersslachtoffers tegen 2020	D: 315 - ZG: 2.473 (2019)	D: 396 - ZG: 2.872	D: 484 - ZG: 3.968
16.5.b	Aantal verkeersdoden en zwaargewonden (op landenniveau: doden per milj inw en afgelegde km; regio: enkel doden per milj inw)	Vlaanderen is één van de beste Europese regio's op gebied van verkeersveiligheid			
16.8.a	Modale verdeling (hoofdvervoerswijze) woon-werkverplaatsingen	Verlaging aantal afgelegde autokilometer per persoon in woonwerkverkeer			
16.8.b ¹¹³	Modale verdeling (hoofdvervoerswijze) woon-werkverplaatsingen met fiet, te voet, of OV	Minimum 40% woon-werkverplaatsingen via collectief vervoer, te voet of per fiets.	29,9% (2018)	28,7%	27,10%

112. Statistiek Vlaanderen, verkeersslachtoffers, 23 juni 2020, <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/verkeersslachtoffers-0>

113. Statistiek Vlaanderen, Modale verdeling woonwerkverkeer, 17 maart 2020, <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/modale-verdeling-woon-werkverkeer>

D17. Gezondheidsbevordering

1. In 2020 scoort Vlaanderen op diverse aspecten van de levenskwaliteit bij de hoogste van Europa. Dat blijkt uit een hoog geluksgevoel bij de bevolking, een hoge globale tevredenheid met de eigen leefsituatie, de levensstandaard en langer leven in goede gezondheid.
2. Hiertoe voert Vlaanderen in 2020 een inclusief beleid dat transversaal doorheen de verschillende beleidsdomeinen wordt uitgebouwd, in het bijzonder in de ouderenzorg, de gehandicaptenzorg, de geestelijke gezondheidszorg en de bijzondere jeugdzorg.
3. Mede door ziektepreventie daalt de vermijdbare sterfte tot 35% door de realisatie van de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen, o.a. door een terugval van het aantal zelfdodingen.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
17.1.1.a	Geluksgevoel	Hoge tevredenheid		95% tevreden tot zeer tevreden	
17.1.1.b	Geluksgevoel	Bij top van EU-landen		95% tevreden tot zeer tevreden	
17.1.2	Tevredenheid levensaspecten (gemiddelde van 11 aspecten)	Hoge tevredenheid		3,15/4	3,15/4
17.1.3.a ¹¹⁴	Levensverwachting zonder beperkingen op 65 jarige leeftijd (naar geslacht)	Een hogere levensverwachting zonder beperkingen	M: 12,8 - V: 13,1 (2018)	M: 12,1 - V: 13,2 (2013)	M: 11,9 - V: 10,8 (2008)
17.1.3.b	Levensverwachting en levensverwachting zonder beperkingen op 65 jarige leeftijd	Bij top van EU-landen			

114. Gezond België. "Gezonde levensverwachting". Federale Overheid, 2019. <https://www.gezondbelgie.be/nl/gezondheidstoestand/levensverwachting-en-levenskwaliteit/gezonde-levensverwachting>.

KERNINDICATOREN PACT 2020

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
17.3.1 ¹¹⁵	Vermijdbare sterfte (0-74j)	Vermijdbare sterfte niet hoger dan 35%.	63% (2017)	65% (2013)	66% (2010)
17.3.2.a ¹¹⁶	Bevolkingsonderzoeken naar kanker: borstkanker	Vlaamse bevolkingsonderzoeken naar kanker van de baarmoederhals, borst en dikke darm zijn efficiënt georganiseerd, rekening houdend met kosteneffectiviteit en met maatschappelijke en wetenschappelijke evoluties op vlak van bevolkingsonderzoek, en dragen ze bij tot gezondheidswinst voor de bevolking van Vlaanderen.	Totale dekkingsgraad: 62,5% - waarvan dekking door screening van het bevolkingsonderzoek: 48,6% (2018)	Totale dekkingsgraad: 64,5% - waarvan dekking door screening van het bevolkingsonderzoek: 47,2% (vrouwen 50-69j) (2014)	
17.3.2.b ¹¹⁷	Bevolkingsonderzoeken naar kanker: baarmoederhalskanker	Vlaamse bevolkingsonderzoeken naar kanker van de baarmoederhals, borst en dikke darm zijn efficiënt georganiseerd, rekening houdend met kosteneffectiviteit en met maatschappelijke en wetenschappelijke evoluties op vlak van bevolkingsonderzoek, en dragen ze bij tot gezondheidswinst voor de bevolking van Vlaanderen.	Totale dekkingsgraad: 63,2% - Dekking in 60-64j: 54,1% (2018)	Totale dekkingsgraad (vrouwen 25-64j): 61,2% - Dekking in de leeftijdsgroep 30-39j: 67,9% - Dekking in 60-64j: 45,8% (2014)	
17.3.2.c ¹¹⁸	Bevolkingsonderzoeken naar kanker: dikkedarmkanker	Vlaamse bevolkingsonderzoeken naar kanker van de baarmoederhals, borst en dikke darm zijn efficiënt georganiseerd, rekening houdend met kosteneffectiviteit en met maatschappelijke en wetenschappelijke evoluties op vlak van bevolkingsonderzoek, en dragen ze bij tot gezondheidswinst voor de bevolking van Vlaanderen.	Totale dekkingsgraad: 64,1% (2018)	Totale dekkingsgraad : 49,4% (mannen en vrouwen 56-74j) (2014)	

115. Agentschap Zorg en Gezondheid. "Vermijdbare Sterfte", 2018. <https://www.zorg-en-gezondheid.be/vermijdbare-sterfte-2017>.

116. Agentschap Zorg en Gezondheid. "Bevolkingsonderzoek naar kanker werkt: steeds minder gevorderde dikkedarmkankers in Vlaanderen", 2019. <https://www.zorg-en-gezondheid.be/bevolkingsonderzoek-naar-kanker-werkt-steeds-minder-gevorderde-dikkedarmkankers-in-vlaanderen>

117. Agentschap Zorg en Gezondheid. "Bevolkingsonderzoek naar kanker werkt: steeds minder gevorderde dikkedarmkankers in Vlaanderen", 2019. <https://www.zorg-en-gezondheid.be/bevolkingsonderzoek-naar-kanker-werkt-steeds-minder-gevorderde-dikkedarmkankers-in-vlaanderen>

118. Agentschap Zorg en Gezondheid. "Bevolkingsonderzoek naar kanker werkt: steeds minder gevorderde dikkedarmkankers in Vlaanderen", 2019. <https://www.zorg-en-gezondheid.be/bevolkingsonderzoek-naar-kanker-werkt-steeds-minder-gevorderde-dikkedarmkankers-in-vlaanderen>

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
17.3.3.a	Tabakgebruik	a) Bij personen tot 15 jaar is het percentage rokers niet hoger dan 11%. b) Bij personen vanaf 16 jaar is het percentage rokers niet hoger dan 20%.			
17.3.3.b	Alcoholgebruik	a) Bij personen tot 15 jaar is het percentage dat meer dan 1 keer per maand drinkt niet hoger dan 20%. b) Bij mannen vanaf 16 jaar is het percentage dat meer dan 21 eenheden per week drinkt niet hoger dan 10%. c) Bij vrouwen vanaf 16 jaar is het percentage dat meer dan 14 eenheden per week drinkt niet hoger dan 4%.			
17.3.3.c	Druggebruik	a) Bij personen tot 17 jaar is het percentage dat ooit cannabis of een andere illegale drug heeft gebruikt niet hoger dan 14%. b) Bij personen tot 17 jaar is het percentage dat 12 maanden voor de bevraging cannabis of een andere illegale drug heeft gebruikt niet hoger dan 7%. c) Bij 18- tot 35-jarigen is het percentage dat 12 maanden voor de bevraging cannabis of een andere illegale drug heeft gebruikt niet hoger dan 8%.			
17.3.4 ¹¹⁹	Ongevallen in de privésfeer (naar geslacht, per 100.000 inwoners)	Het aantal dodelijke ongevallen in de privésfeer en het verkeer moeten afnemen met 20% (ten opzichte van 1998).	M: 32 - V: 29 (niet gestandaardiseerd!) (2017)	M: 35 - V: 18 (2013)	M: 45 - V: 25 (1998)
17.3.5.a	Voeding en beweging	Tegen 2015 stijging van het aantal mensen dat voldoende fysiek actief is			

119. Agentschap Zorg en Gezondheid. "Statistiek van de doodsoorzaken 2017". Vlaamse overheid, 2019. <https://www.zorg-en-gezondheid.be/cijfers-over-doodsoorzaken-2017>.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
17.3.5.b	Voeding en beweging	Tegen 2015 stijging van het aantal mensen dat evenwichtig eet			
17.3.5.c	Voeding en beweging	Tegen 2015 stijging van het aantal mensen dat een gezond gewicht nastreeft.			
17.3.6 ¹²⁰	Depressie en zelfdoding (sterfte door zelfdoding per 100.000 inwoners)	De sterfte door zelfdoding bij mannen en vrouwen moet tegen 2020 verminderd zijn met 20% ten opzichte van 2000.	Totaal: 14,9 M: 22,2 V: 8,3 (2017)	Totaal: 16,3 M: 23,9 V: 9,1 (2015)	Totaal: 20,2 M: 30,6 V: 11,2 (2000)
17.3.7.a	Infectieziekten en vaccinatie	Tegen 2020 wordt voor kinderen en jongeren voor elk van de vaccinatiemomenten de vaccinatiegraad bereikt die nodig is voor het garanderen van groepsimmunititeit			
17.3.7.b	Infectieziekten en vaccinatie	Tegen 2020 is minstens 50% van de risicogroepen voor complicaties van griep jonger dan 65 jaar gevaccineerd tegen seizoensgriep en is minstens 75% van de 65-plussers gevaccineerd tegen seizoensgriep.		Totaal (risicogroep 15-64) + (65-plussers): 47% (2013)	Totaal (risicogroep 15-64) + (65-plussers): 45% (2008)

120. Agentschap Zorg en Gezondheid. "Cijfers: Evolutie van sterfte door zelfdoding", 2019. <https://www.zorg-en-gezondheid.be/evolutie-van-sterfte-door-zelfdoding-2017>.

D 18. Overheid

1. Een efficiënte en kwaliteitsvolle overheid en regelgeving draagt in 2020 op structurele wijze bij tot het welzijn en de welvaart van de bevolking.
2. De overheden, elk op hun niveau, realiseren in 2020 substantiële efficiëntiewinsten, vergelijkbaar met de topregio's die een vergelijkbaar overheidsaanbod realiseren wat hen toelaat de kwaliteit van dienstverlening aan burgers en ondernemingen sterk te verbeteren.
3. De Vlaamse overheid werkt op korte termijn een set van outputgerichte indicatoren uit, die de kwaliteit en kwantiteit, de efficiëntie én de relatie tussen alle dimensies van het overheidsingrijpen kan opvolgen, evalueren en zo nodig in overleg met de betrokkenen kan bijsturen.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
18.1.1	Netto saldo gemeten administratieve lasten (in euro)	Niet expliciet bepaald. Negatieve waarde betekent verlaging van administratieve lasten			
18.3.1	Overheidsuitgaven, evolutie in de tijd, in % BBP en per inwoner in het Vlaanderen, het Waalse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de Franse Gemeenschap volgens COFOG-classificatie (2 digits).	Geen expliciete streefwaarde			
18.3.2	Vertrouwen in overheidsinstellingen: internationaal vergeleken (Politieke partijen, regionale/lokale overheid, federale regering, federale parlement, EU, VN)	Toename vertrouwen, bij top van EU-landen.			
18.3.3.a ¹²¹	Vertrouwen (veel tot zeer veel) in overheidsinstellingen op verschillende niveaus: Gemeentelijke administratie	Toename	45% (2018)	53%	51% (2008)
18.3.3.b ¹²²	Vertrouwen (veel tot zeer veel) in overheidsinstellingen op verschillende niveaus: Vlaamse administratie	Toename	30% (2018)	31%	37% (2008)
18.3.3.c ¹²³	Vertrouwen (veel tot zeer veel) in overheidsinstellingen op verschillende niveaus: Vlaamse Regering	Toename	27% (2018)	24%	29% (2008)

121. Statistiek Vlaanderen. "Sociaal-Culturele Verschuivingen in Vlaanderen". Vlaamse overheid, 2019. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/survey-scv-survey>.

122. Statistiek Vlaanderen. "Sociaal-Culturele Verschuivingen in Vlaanderen". Vlaamse overheid, 2019. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/survey-scv-survey>.

123. Statistiek Vlaanderen. "Sociaal-Culturele Verschuivingen in Vlaanderen". Vlaamse overheid, 2019. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/survey-scv-survey>.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
18.3.3.d ¹²⁴	Vertrouwen (veel tot zeer veel) in overheidsinstellingen op verschillende niveaus: Vlaams Parlement	Toename	24% (2018)	23%	26% (2008)
18.3.3.e ¹²⁵	Vertrouwen (veel tot zeer veel) in overheidsinstellingen op verschillende niveaus: Vlaamse politieke partijen	Toename	17% (2018)	17%	20% (2008)
18.3.3.f ¹²⁶	Vertrouwen (veel tot zeer veel) in overheidsinstellingen op verschillende niveaus: Federale regering	Toename	21% (2018)	21%	16% (2008)
18.3.3.g ¹²⁷	Vertrouwen (veel tot zeer veel) in overheidsinstellingen op verschillende niveaus: Federale administratie	Toename	23% (2018)	20%	14% (2008)
18.3.3.h ¹²⁸	Vertrouwen (veel tot zeer veel) in overheidsinstellingen op verschillende niveaus: Federale parlement	Toename	20% (2018)	18%	17% (2008)
18.3.3.i ¹²⁹	Vertrouwen (veel tot zeer veel) in overheidsinstellingen op verschillende niveaus: Europese commissie	Toename	20% (2018)	20%	20% (2008)
18.3.4	Tevredenheid van burgers met voorzieningen: algemene perceptie op niveau Vlaamse bevolking (index op basis van 15 voorzieningen, score op 5)	Stijging tegenover nul-meting (2007)			
18.3.5	Klachtenregistratie: aantal eerstelijnsklachten en behandelde (tweedelijns-) verzoeken	Geen specifieke streefwaarde. Een behoorlijke dienstverlening veronderstelt een goed uitgebouwd systeem van klachtenbehandeling.			

124. Statistiek Vlaanderen. "Sociaal-Culturele Verschuivingen in Vlaanderen". Vlaamse overheid, 2019. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/survey-scv-survey>.

125. Statistiek Vlaanderen. "Sociaal-Culturele Verschuivingen in Vlaanderen". Vlaamse overheid, 2019. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/survey-scv-survey>.

126. Statistiek Vlaanderen. "Sociaal-Culturele Verschuivingen in Vlaanderen". Vlaamse overheid, 2019. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/survey-scv-survey>.

127. Statistiek Vlaanderen. "Sociaal-Culturele Verschuivingen in Vlaanderen". Vlaamse overheid, 2019. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/survey-scv-survey>.

128. Statistiek Vlaanderen. "Sociaal-Culturele Verschuivingen in Vlaanderen". Vlaamse overheid, 2019. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/survey-scv-survey>.

129. Statistiek Vlaanderen. "Sociaal-Culturele Verschuivingen in Vlaanderen". Vlaamse overheid, 2019. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/survey-scv-survey>.

D19. Maatschappelijke betrokkenheid en verantwoordelijkheid

1. Alle maatschappelijke actoren worden tegen 2020 meer actief bij het beleid betrokken. Dat bevordert het gemeenschappelijk verantwoordelijkheidsbesef en de gemeenschappelijke actieve oplossingsgerichtheid van de overheid en het middenveld voor belangrijke maatschappelijke uitdagingen, zoals duurzame ontwikkeling.
2. In 2020 nemen meer organisaties en ondernemingen maatschappelijke verantwoordelijkheid op en is MVO algemeen verspreid. Organisaties en ondernemingen worden daarbij ondersteund door de sociale partners en door de overheid.
3. Het Vlaams sociaaleconomische overleg - zowel tussen de sociale partners onderling als met de overheid – over het volledige sociaaleconomische spectrum ondersteunt in 2020 in sterkere mate het maatschappelijk draagvlak en verhoogt de efficiëntie van het overheidsbeleid.
4. Ook het overleg tussen de Verenigde Verenigingen en de overheid in het kader van hun charter draagt daartoe bij.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
/	Aantal adviezen SAR	/	/	/	/
/	Maatschappelijk verantwoord ondernemen	/	/	/	/

D20. Begroting

1. De Vlaamse overheid blijft volgend decennium financieel gezond. Het uitgangspunt is de eind 2008 verworven schuldenvrije positie te behouden.
2. De begrotingsdoelstellingen worden gewaarborgd door een eigen Vlaams stabiliteitsprogramma dat binnen het kader van een meerjarenbegroting de jaarlijkse begrotingsdoelstellingen vastlegt in functie van de conjunctuur en de verwachte toekomstige uitdagingen.
3. De Vlaamse overheid zet in de komende jaren substantiële stappen om te komen tot een meer prestatiegerichte begroting.

D	Kernindicator	Streefwaarde	Meest recente data	Meting 2016	2009
20.1.1 ¹³⁰	Geconsolideerde Vlaamse Schuld (in miljoenen euro's)	Nulwaarde eind 2008 moet behouden worden.	18.570 (2019)	18.127	8004 (2008)
20.1.2	Prestatiegericht begroten (gewogen score op basis van rubrieken, in %)	100%		29% (2014)	17,69% (2011)

130. Statistiek Vlaanderen. "Geconsolideerde schuld". Statistiek Vlaanderen, 19 november 2020. <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/geconsolideerde-schuld>.